

De kracht van een goede aanpak bij schulden en financiële zorg

Gemeente Moerdijk (beleids- en uitvoeringsplan Integrale schuldhulpverlening 2021-2025)

Afdeling:	Domein Mens en Maatschappij
In opdracht van:	College van B&W
Datum:	januari 2020

INHOUDSOPGAVE

ManagementSamenvatting	2
1. Inleiding	4
1.1 Eerder hulp voor onze inwoners.....	4
2. Kaders en ontwikkelingen	5
3. Situatie gemeente Moerdijk	6
3.1 Huidige situatie	6
3.2 Omvang problematiek	7
3.3 Schuldhulpverlening	9
4. Wat willen we bereiken	11
4.1 Visie	11
4.2 Meetbare doelen	14
5. Wat gaan we doen?	15
5.1 Inleiding.....	15
5.2 Schulden voorkomen	15
5.3 Schulden oplossen of beheersbaar maken	18
6. Gevolgen voor de organisatie	25
6.1 Personeelsbestand.....	25
6.2 ICT	25
6.3 Herinrichten werkprocessen	25
6.4 Management	26
6.5 Borging van kwaliteit en privacyprotocol	26
7. Communicatie	27
7.1 Samenwerking in Moerdijk	27
8. Begroting	29

MANAGEMENTSAMENVATTING

Het college is op grond van artikel 3, lid 1 Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) verantwoordelijk voor het opstellen van een schuldhulpverleningsplan dat door de gemeenteraad voor ten hoogste vier jaar moet worden vastgesteld ([artikel 2](#), lid 1 Wgs). Dit betreft het voorgelegde beleids- en uitvoeringsplan Integrale Schuldhulpverlening 2021-2025. Met ingang van 1 januari 2021 treedt de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in werking. De gewijzigde Wet maakt de uitwisseling en verwerking van persoonsgegevens voor schuldhulpverlening door gemeenten en andere bij schuldhulpverlening betrokken organisaties mogelijk. Het primaire doel van deze wetswijziging is het beter en vroeger helpen van burgers met schulden.

Onze visie op schuldhulpverlening formuleren we als volgt:

‘Schuldhulpverlening is beschikbaar en toegankelijk voor alle inwoners van Moerdijk. Het is zoveel mogelijk gericht op preventie en het ervaren van financiële rust en/of maatschappelijke participatie zodat de arbeidsdeelname en/of maatschappelijke participatie bevordert wordt.’

Onze schuldhulpverlening is beschikbaar via diverse kanalen en toegankelijk voor alle inwoners, ook voor zelfstandigen en studenten. We voeren geen uitsluitingsbeleid maar stemmen het in te zetten instrumentarium wel af op de persoonlijke situatie. Onze focus ligt op preventie om langdurige schuldhulpverleningstrajecten voorkomen. Ook hebben sommige groepen een verhoogd risico op het ontwikkelen van problematische schulden.

Het ervaren van financiële rust zorgt voor verdwijnen van chronische stress. Dit bevordert de arbeidsdeelname en dus de economische zelfstandigheid.

Dit leidt tot de volgende doelstelling:

‘We zetten preventieve, tijdige en passende ondersteuning in gericht op het bereiken van financiële rust zodat inwoners weer naar vermogen mee kunnen doen.’

Ons doel binnen schuldhulpverlening de komende jaren is het inzetten van de juiste mix van ondersteuning, begeleiding en producten waarmee we maximale preventie bereiken op het juiste moment en bij de juiste personen. Om dit te kunnen houden we zelf de regie op het proces en gaan we onze processen zo inrichten dat we deze regie kunnen voeren (herinrichting werkprocessen, deskundigheidsbevordering), de kern is dat we financiële rust tot stand brengen zodat inwoners weer ruimte ervaren om mee te kunnen doen.

De trajectbegeleiders schuldhulpverlening, coördinator, adviseur schuldhulpverleningen onze samenwerkingspartners voeren de te realiseren doelstellingen uit.

Wanneer er schulden zijn, wordt laagdrempelig en snelle hulpverlening geboden. De komende vier jaar wordt door de inzet van inkomensbeheer en goede afspraken met bewindvoerders, zoveel mogelijk ingezet op een integrale schuldhulpverlening en duurzame uitstroom. Ook wordt speciale aandacht aan jongeren gegeven. Daarnaast is er speciale aandacht voor het groeiend aantal ondernemers dat door de Corona-crisis in de problemen komt. In dit beleidsplan leest u verder wat de resultaten tot nu toe zijn en wat de komende periode wordt gedaan om de resultaten te bereiken en de monitoren.

Met het vaststellen van het plan “**De kracht van een goede aanpak bij schulden en financiële zorg 2021-2025**” besluit de gemeenteraad;

- a. Inzetten op preventie en vroegsignalering via het gebruik van de nieuwe wettelijke mogelijkheden en het afleggen van huisbezoeken naar aanleiding daarvan;
- b. De integrale aanpak van schuldhulpverlening inzetten;
- c. We focussen ons meer op het primaire schuldhulpverleningsproces en de effectiviteit en efficiëntie daarvan;
- d. De redzaamheid van de inwoner vergroten door het gebruik van bestaande voorzieningen te bevorderen;
- e. Meer dan voorheen inzetten op preventieactiviteiten;
- f. Hulpverlening aan ondernemers intensiveren;
- g. We blijven inzetten op de ambities van het beleidsplan armoede en schulden die op 1 maart 2018 is vastgesteld. In dit plan wordt schuldhulpverlening in een breder perspectief geplaatst en worden nieuwe wetenschappelijke inzichten gebruikt.

Leeswijzer

Na de inleiding (hoofdstuk 1) leest u de landelijke en lokale kaders rondom schuldhulpverlening en wordt de ‘Brede Schuldenaanpak’ van het Ministerie toegelicht (hoofdstuk 2). Hoofdstuk 3 beschrijft de situatie in Moerdijk zoals de werkwijze, omvang problematiek en de trajecten. In hoofdstuk 4 wordt de visie omschreven en worden de meetbare doelen benoemd. Hoofdstuk 5 staat in het teken van de prioriteiten voor de komende 4 jaar rondom het voorkomen en signaleren van schulden. In hoofdstuk 6 benoemen we beknopt de gevolgen voor de organisatie. In hoofdstuk 7 wordt de communicatie en samenwerking belicht. In hoofdstuk 8 staan de financiële aspecten beschreven.

In de bijlage “Uitvoeringsplan Integrale Schuldhulpverlening” vindt u een gedetailleerde uitwerking van onze plannen.

1. INLEIDING

Veel mensen in Nederland hebben schulden. Uit een recente publicatie van het CBS blijkt dat ongeveer één op de tien gezinnen moeite heeft met rondkomen. Ruim een derde van deze gezinnen heeft te maken met problematische schulden. Het ontbreekt deze gezinnen aan de mogelijkheden om hun schulden binnen drie jaar af te lossen. En dat is slecht nieuws, problematische schulden kunnen leiden tot stress, gezondheids-, sociale en psychische problemen.

De wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) regelt dat mensen met problematische schulden bij gemeenten terecht kunnen voor onder meer advies, schuldbemiddeling of een saneringskrediet. Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht op het terrein van integrale schuldhelpverlening. De gemeenteraad dient ten minste om de 4 jaar een beleidsplan vast te stellen waarin in ieder geval beschreven is welke resultaten nagestreefd worden, de kwaliteit beschreven is, de wachttijd benoemd is en de positie van minderjarige kinderen aan de orde komt.

1.1 EERDER HULP VOOR ONZE INWONERS

De komende tijd focussen wij meer op het primaire schuldhelpverleningsproces en de effectiviteit en efficiëntie daarvan. We willen inwoners simpelweg eerder, beter en sneller helpen.

De focus op het primaire proces is mede ingegeven door de coronacrisis. We moeten ons voorbereiden op de verwachte extra toestroom van mensen met schulden. We verbeteren en vereenvoudigen het primaire proces onder andere door de werkprocessen beter op elkaar af te stemmen waardoor sneller gehandeld wordt. We onderzoeken of collectief schuldregelen mogelijk is. We verbeteren de samenwerking met de bewindvoerders, zetten in op meer saneringskredieten en nauwere samenwerking met de andere beleidsvelden en onze samenwerkingspartners. De focus op het primaire proces betekent niet dat we de klant uit het oog verliezen. Integendeel. We werken stress-sensitief, vanuit de overtuiging dat de slagingskans het grootst is als de klant de rust heeft om zelf zijn doelen te stellen en te werken aan herstel.

De afgelopen jaren hebben wij steeds meer ingezet op projecten en specifieke doelgerichte activiteiten. Het succesvolle project Vroeg Eropaf continueren wij, hiermee voorkomen wij op lange termijn een piek in de aanmeldingen voor schuldhelpverlening. Ook de tools zoals de schuldhelpmaatjes en de Geldplannen van het Nibud blijven wij continueren en we passen daar waar nodig een verbeterslag toe.

We blijven daarnaast inzetten op de ambities van het lokale beleidsplan armoede en schulden (1 maart 2018) en regionale nota integraal armoede en schuldenbeleid (31 maart 2020). In deze plannen wordt schuldhelpverlening in een breder perspectief geplaatst.

2. KADERS EN ONTWIKKELINGEN

In 2018 heeft het Kabinet het actieplan '[Brede Schuldenaanpak](#)' geïntroduceerd. De 'Brede Schuldenaanpak' is langs verschillende lijnen opgezet:

1. Voorkomen van schulden door preventie en vroegsignalering
2. De inwoner in een verder stadium te ontzorgen en te ondersteunen.
3. Met een zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso.
4. En aansluiting/verbinding van schuldenbewind op andere soorten sociale- of maatschappelijke ondersteuning.

Om de doelstellingen te realiseren worden vanaf 1 januari 2021 verschillende wetten ingevoerd. Deze hebben impact op verschillende processen bij gemeenten en, indien van toepassing, op hun uitvoeringsorganisaties die raken aan taken rondom preventie, vroegsignalering, de uitvoering van schuldhelpverlening en incasso. Het betreft de volgende wetten:

- Aanpassing van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening ([Wgs](#)).
- Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind ([ags](#)).
- Wet vereenvoudiging beslagvrije voet ([Wvbvv](#)).
- Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag, ook wel bekend als verbreed beslagregister (vbr).

Hierbij dient aangemerkt te worden dat de verbreding van het beslagregister vanaf 2022 gefaseerd zal worden ingevoerd.

Wet gemeentelijke schuldhelpverlening ([Wgs](#)).

Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) Sinds 2012 is de Wgs van kracht. De wet verplicht gemeenten om inwoners te 'ondersteunen bij het vinden van een adequate oplossing gericht op de aflossing van schulden indien redelijkerwijs is te voorzien dat een natuurlijke persoon niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden of indien hij in de toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen, alsmede de nazorg.' De Wgs is een kaderwet. Gemeenten moeten in een beleidsplan vastleggen hoe zij binnen die kaders schuldhelpverlening bieden. In [artikel 2](#) van de Wgs staat aan welke eisen dit beleidsplan moet voldoen.

Per 1 januari 2021 wijzigt de Wgs. De [wetswijziging](#) geeft een grondslag om vroegsignalering op te pakken en signalen uit te wisselen met woningcorporaties, zorgverzekeraars en water- en energieleveranciers. Ook geeft de nieuwe Wgs richtlijnen voor doorlooptijden en beschikkingen.

Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind ([ags](#)).

Gemeenten krijgen per 1 januari 2021 adviesrecht bij de procedure rond beschermingsbewind wegens problematische schulden, ook wel schuldenbewind genoemd. Het [wetsvoorstel](#) regelt dat gemeenten drie maanden nadat schuldenbewind is ingesteld, de rechter mogen adviseren of een inwoner het beste kan worden geholpen door voortzetting van het bewind, of door een lichtere vorm van gemeentelijke ondersteuning. Moedijk zal in samenwerking met de De6 gemeenten onderzoeken hoe vorm wordt gegeven aan dit adviesrecht.

Het doel van deze wijziging/aanpak is dat hierdoor malafide en slecht presterende bewindvoerders geen kans meer krijgen.

Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (Wvbov).

De Wet vereenvoudiging beslagvrije voet treedt op 1 januari 2021 in werking. Op verzoek van de staatssecretaris¹ loopt Leiden hierop al vooruit door bij de verrekening van schulden met de bijstandsuitkering uit te gaan van een beslagvrije voet van minimaal 95% (i.p.v. de huidige 90%) van de bijstandsnorm. De berekening wordt eenvoudiger en ook hoeven schuldenaren niet meer zelf inzage te geven in onder andere huur- en zorgkosten.

Fraudeschulden

De Participatiewet en andere socialezekerheidswetten worden waarschijnlijk per 1 januari 2021 versoepeld². Het verbod voor uitkeringsinstanties om bij een fraudevordering mee te werken aan een schuldregeling geldt dan alleen nog als er sprake is van 'opzet of grove schuld'.

Beleidsplan armoedebeleid en schulden en regionale nota Integraal armoede- en schuldenbeleid.

In 2018 stelde de gemeenteraad het Beleidsplan armoedebeleid 2018 – 2021 vast. Vooral op het gebied van (schuld)preventie en versterking van de financiële zelfredzaamheid zijn er veel raakvlakken met het beleidsplan schuldhulpverlening. De visie en maatregelen sluiten op elkaar aan.

In 2020 werd de regionale nota Integraal armoede- en schuldenbeleid vastgesteld. Om de regionale en integrale samenwerking op een hoger plan plan te tillen wordt in deze nota aan de hand van vier speerpunten kaders bepaald. Dit beleidsplan sluit aan bij deze speerpunten.

3. SITUATIE GEMEENTE MOERDIJK

3.1 HUIDIGE SITUATIE

Gezien de ontwikkelingen van de afgelopen jaren binnen de gemeente Moerdijk, het feit dat er steeds meer bekend is over de geestelijke en lichamelijke gevolgen van mensen die met schulden en in armoede leven, een breder aantal partijen actief is rondom armoede en schulden en de wetswijzigingen vanaf 2021 is behoefte aan een herpostionering van de schuldhulpverlening binnen de gemeente Moerdijk.

De gemeente Moerdijk voert voor een deel de schuldhulpverlening zelf uit. Er zijn drie consultants schuldhulpverleners (hierna genoemd als *trajectbegeleiders schuldhulpverlening*) in vaste dienst die de aanvragen in het kader van schuldhulpverlening in behandeling nemen. Een van deze drie medewerkers en de adviseur mens en maatschappij bewaken het kwaliteitsaspect. In totaal bestaat de hulpverlening uit meerdere fases. De aanmeldfase, de intakefase, de stabilisatiefase, de schuldregelingsfase en de nafase. De aanmeldfase, intakefase en stabilisatiefase voert de gemeente zelf uit. De schuldregelingsfase wordt sinds januari 2020 in Moerdijk uitbesteed aan de Plangroep. In deze fase is de inzet de schulden te regelen.

¹ [Kamerbrief](#), februari 2019

² Een [amendement](#) met die strekking is op 8 september 2020 aangenomen in de Tweede Kamer.

Na afronding van het traject, is de nazorg opgenomen voor maximaal een jaar. De nazorg voert de gemeente zelf uit. In die periode vinden minimaal 2 contactmomenten plaats om te monitoren hoe het met de inmiddels ex-cliënt gaat.

De komende periode verandert het een en ander in de dienstverlening vanuit schuldhulpverlening. Hierbij gaat het om: vroegsignalering van schulden, reguliere hulpverlening/ stabilisatie van schulden en kredietverstrekking/ schuldafhandeling. Al deze veranderingen raken zowel de medewerkers zelf als de direct betrokkenen.

Ook voor mensen met financiële zorgen en schulden gaat de verandering gevolgen hebben. Doel van deze verandering is een hogere kwaliteit van dienstverlening, het bespreekbaar maken van schulden en in een vroegtijdig stadium hulp bieden en verlenen.

3.2 OMVANG PROBLEMATIEK

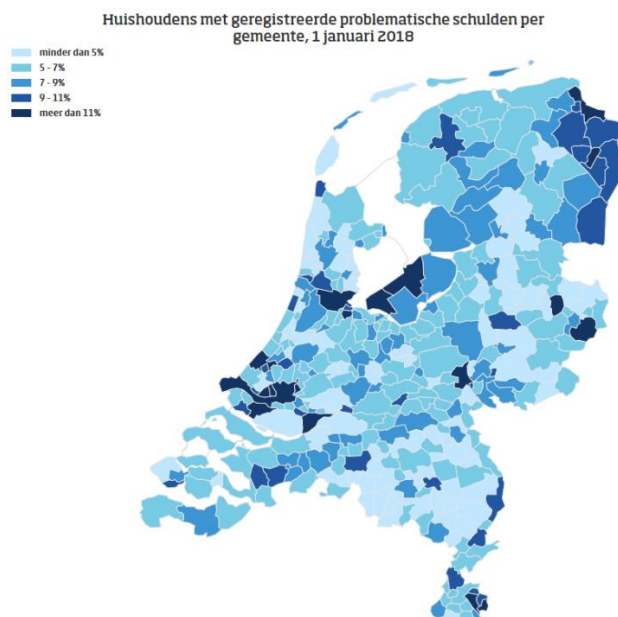
In 2018 had 8,3% van de Nederlandse huishoudens te maken met geregistreerde problematische schulden³. In Moerdijk lag dat percentage lager, namelijk op 6.6% (1070 huishoudens). Het aantal aanmeldingen voor schuldhulpverlening vertoont in Moerdijk al enkele jaren een dalende trend (figuur 2). Deze daling is niet helemaal te verklaren. Het Nibud ziet dat het aantal mensen met ernstige financiële problemen niet is gedaald. Het Nibud onderzocht hoe dit komt. De conclusie is dat vooral mannen, jongeren, gezinnen met kinderen, huishoudens met een koopwoning zich minder vaak aanmelden bij de schuldhulpverlening. Ook zegt 11% niet te weten waar ze terecht kunnen voor schuldhulpverlening en denkt nog eens 40% wel de weg te vinden als dat nodig is. Daarnaast is schaamte een barrière en spelen mis- en opvattingen over schuldhulp een rol bij het niet aankloppen.

In Nederland heeft bijna een op de vijf (17,4%) huishoudens grote financiële zorgen en hebben zij te maken met risicovolle schulden, problematische schulden of zijn in een schuldhulpverleningstraject.

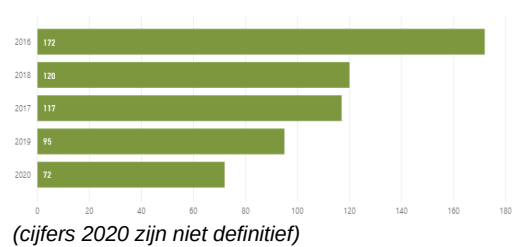
De situatie in Moerdijk lijkt in totaliteit hiervan niet af te wijken: van de ruim 15.000 huishoudens in Moerdijk valt ook bijna 17% in deze groepen. Per kern zijn er echter grote verschillen. Heijningen en Klundert komen uit boven dit gemiddelde, maar komen echter niet voor in de zwaarste categorie, terwijl dit laatste wel het geval is voor Zevenbergen. Ook Fijnaart telt huishoudens in de zwaarste categorie.

³ Meer cijfers en definities zijn te vinden in het [CBS Dashboard Schuldenproblematiek](#) in beeld.

Figuur 1 Huishoudens met geregistreerde problematische schulden per gemeente (2018)

Figuur 2 Aanmeldingen in Moerdijk

Coronacrisis

Bij de raming van het aantal aanmeldingen voor 2021 en verder (figuur 2) is rekening gehouden met een bodemeffect. De effecten van coronacrisis zijn hierin niet meegenomen. Landelijk zien we dat er - net als in Moerdijk - sinds de start van de coronacrisis minder aanmeldingen zijn voor schuldhelpverlening⁴. Volgens deskundigen is dit de stilte voor de storm.

Mensen krijgen nu nog uitstel van betaling en doen een beroep op hun buffer. Maar dit biedt op termijn geen soelaas. Bovendien hebben veel mensen te maken met baanverlies of teruglopende inkomsten.

Onderzoekers verwachten in het worst case scenario een verdubbeling van het aantal huishoudens met (problematische) schulden en in het gunstigste geval een stijging van 10-20%⁵.

Onzichtbare schuldenaren

Uit de voorgaande cijfers blijkt dat slechts een klein deel van de huishoudens in beeld is bij de gemeentelijke schuldhelpverlening. Dit ondanks onze inspanningen: via Vroeg Eropaf krijgen we mensen al in beeld als de schulden nog relatief klein zijn, bij de Wmo en het CJG wordt altijd gecheckt of er naast de initiële hulpvraag ook een financiële hulpvraag is en ook bij het Werkplein Hart van West-Brabant zijn medewerkers alert op het signaleren en bespreekbaar maken van schulden.

⁴ Bron: [Monitor schuldhelpverlening in coronatijd](#), Divosa/NVVK

⁵ [COVID-19 en schuldenproblematiek in Nederland](#), Deloitte/SchuldenlabNL, juni 2020.

Naast de gemeentelijke schuldhulpverlening zijn er natuurlijk nog de wettelijke schuldsanering (Wsnp) en schuldenbewind, maar uit landelijke onderzoeken blijkt dat ook daar slechts het ‘topje van de ijsberg’ wordt bereikt.⁶

Schuldenpakket

Klanten van de schuldhulpverlening hebben in Moerdijk gemiddeld ruim € 42.000 aan schulden bij 12 schuldeisers. De gemiddelde schuld is de afgelopen jaren gedaald en ligt nu onder het landelijk gemiddelde. Het landelijke gemiddelde ligt op ruim € 43.500 bij 13 schuldeisers. De meest voorkomende schuldeisers zijn de Belastingdienst, zorgverzekeraars, incasso-organisaties, deurwaarders en gemeentelijke- en waterschapsbelasting.⁷

Klanten schuldhulpverlening

Tweederde van de klanten heeft een (hoofd)inkomen uit werk. De overige klanten hebben een uitkering. Vrijwel alle klanten hebben een laag inkomen, gemiddeld € 1.165 netto per maand in 2019. Driekwart van de klanten is alleenstaand en/of gescheiden. De overige klanten zijn samenwonend of gehuwd. Een derde van de klanten heeft minderjarige kinderen.

3.3 SCHULDHULPVERLENING

In 2019 zijn 126 intakegesprekken gevoerd door de trajectbegeleiders schuldhulpverlening. Dat waren er meer dan in voorgaande jaren (111 in 2018). Niet alle intakegesprekken lopen uit op een traject schuldhulpverlening. Naar verwachting vindt in de komende jaren in Moerdijk een stijging plaats van het aantal aanvragen.

Ervan uitgaande dat deze stijging, conform de landelijke cijfers, 30% bedraagt, resulteert dit in een stijging naar in totaal 143 dossiers in behandeling. Ook wordt een stijging verwacht vanwege de aanpak voor vroegsignalering.

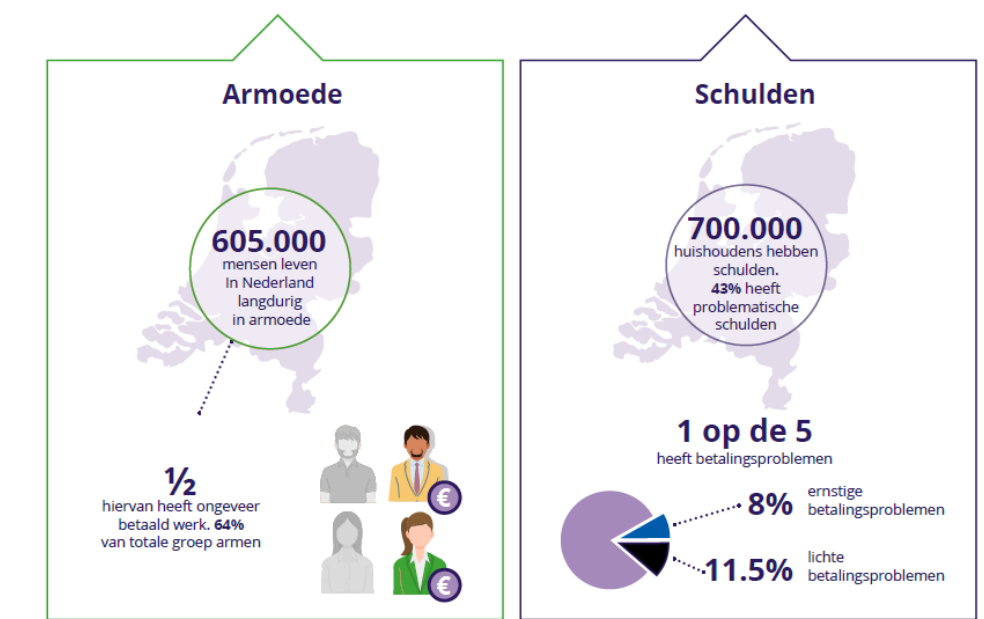
In de gemeente Moerdijk leven tenminste 2212 (5.9% bron CBS) huishoudens onder de lage inkomensgrens. Als het inkomen op het sociaal minimum of iets daarboven ligt, spreken we over een laag inkomen. Het sociaal minimum is het bedrag dat minimaal nodig is om van te leven.

De hoogte van het sociaal minimum is niet voor iedereen hetzelfde. Het hangt bijvoorbeeld af van de leeftijd en leefsituatie.

⁶ Zie bijvoorbeeld: [Huishoudens in de rode cijfers 2015](#), Panteia

⁷ Bron: [Jaarverslag 2019](#) NVVK.

Figuur 3

Beschermingsbewind

Beschermingsbewind wordt opgelegd door de rechter en veelal uitgevoerd door commerciële bewindvoerders. De gemeente betaalt echter in veel gevallen de rekening vanuit de bijzondere bijstand, namelijk wanneer de inwoner een laag inkomen heeft. De uitgaven voor beschermingsbewind stijgen al jaren in zowel Moerdijk als Nederland. In 2019 bedroeg de jaarlijkse uitgaven voor Moerdijk € 263.028 voor 190 huishoudens⁸.

Vroegsignalering 'Vroeg eropaf'

Op 20 maart 2020, aan het begin van de coronacrisis, startte het gezamenlijke project Vroeg Eropaf van de zes gemeenten (Halderberge, Etten-Leur, Roosendaal, Rucphen, Zundert en Moerdijk).

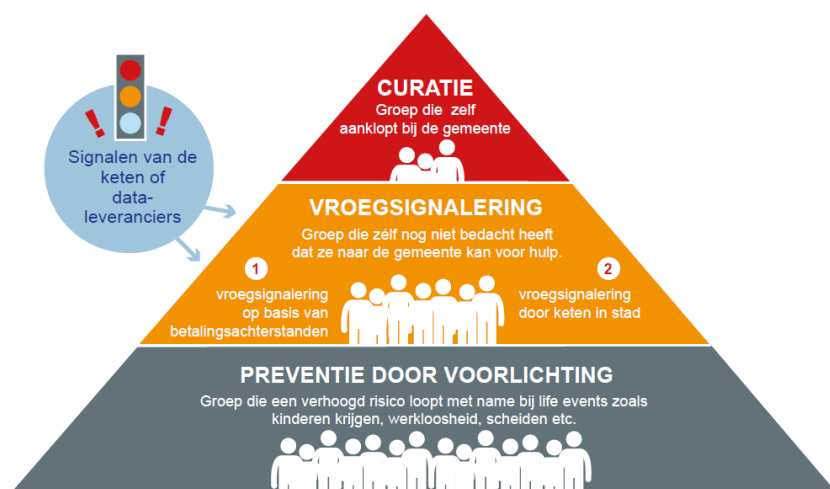
Met dit project beogen de zes gemeenten inwoners met beginnende financiële problemen in beeld te krijgen, met hen in gesprek te komen en zo nodig ondersteuning aan te bieden. Leidende gedachte achter dit project is, dat grote financiële problemen kunnen worden voorkómen door de problemen aan te pakken als ze nog klein zijn.

Met Vroeg Eropaf bieden de zes gemeenten inwoners met beginnende betalingsachterstanden hulp aan op het moment dat de problemen nog - relatief eenvoudig - kunnen worden opgelost. Figuur 4 illustreert de plaats van Vroeg Eropaf ten opzichte van curatie ('traditionele' schuldhulpverlening) en preventie. Overigens blijkt uit ook uit ander onderzoek dat vroegsignalering loont.⁹

⁸ Bron: Jaarverslag 2019 Werkplein Hart van West-Brabant.

⁹ Amsterdam: [Vroeg Eropaf - Businesscase vroegsignalering en preventie van schulden](#), Panteia 2014

Figuur 4: De plaats van Vroegsignalering tussen preventie en curatie

Vroeg Eropaf richt zich op de eerste vorm van vroegsignalering, links bij bolletje 1. Op basis van feitelijke meldingen van betalingsachterstanden door signaalpartners (woningcorporaties, energie- en waterleveranciers, zorgverzekeraars) proberen hulpverleners aan de deur met inwoners in gesprek te komen, opdat zij de reguliere betalingen hervatten en aan de slag gaan om de ontstane problemen op te lossen.

Tabel 1: Op te pakken casussen gemeente Moerdijk (raming februari 2020)

Gemeente	inwoners per 01/09/2019	aantal casussen per maand in pilotjaar 1	aantal casussen per maand in pilotjaar 2	totaal aantal casussen in 2 jaar
Moerdijk	36.961	7-8	10-11	ca. 216

4. WAT WILLEN WE BEREIKEN

4.1 VISIE

In het Beleidsplan armoedebeleid 2018 – 2021 stellen we dat in onze visie armoede niet alleen een geldprobleem is. Dat geldt in hoge mate ook voor de schuldenproblematiek. Zelden hebben mensen die zich melden voor schuldhulpverlening uitsluitend een financieel probleem. Dat betekent dat schuldhulpverlening meer moet zijn dan het bieden van een schuldregeling. De oorzaken, die gelegen zijn in de persoon of de omstandigheden, moeten ook worden aangepakt om te voorkomen dat na een schuldregeling opnieuw schulden ontstaan. We noemen dit integrale schuldhulpverlening.

Visie op schuldhulpverlening

‘Schuldhulpverlening is beschikbaar en toegankelijk voor alle inwoners van Moerdijk en zoveel mogelijk gericht op preventie en het ervaren van financiële rust en/of maatschappelijke participatie zodat de arbeidsdeelname en/of maatschappelijke participatie bevorderd wordt.’

Onze schuldhelpverlening is beschikbaar via diverse kanalen en toegankelijk voor alle inwoners, ook voor zelfstandigen en studenten. We voeren geen uitsluitingsbeleid maar stemmen het in te zetten instrumentarium wel af op de persoonlijke situatie. Onze focus ligt op preventie (conform coalitieakkoord) omdat dat op termijn een hoger rendement oplevert en omdat sommige groepen een verhoogd risico hebben op het ontwikkelen van problematische schulden.

Het ervaren van financiële rust zorgt dat chronische stress opgeheven wordt. Dit bevordert de arbeidsdeelname en dus de economische zelfstandigheid.

Doel schuldhelpverlening

'We zetten preventieve, tijdige en passende ondersteuning in gericht op het bereiken van financiële rust zodat inwoners weer naar vermogen mee kunnen doen.'

Ons doel binnen schuldhelpverlening de komende jaren is het inzetten van de juiste mix van ondersteuning, begeleiding en producten waarmee we maximale preventie bereiken op het juiste moment en bij de juiste personen. Om dit te kunnen houden we zelf de regie op het proces en gaan we onze processen zo inrichten dat we deze regie kunnen voeren (herinrichting werkprocessen, deskundigheidsbevordering) maar de kern is dat we financiële rust tot stand brengen zodat inwoners weer ruimte ervaren om mee te kunnen doen.

Integrale schuldhelpverlening

Volgens de definitie zoals die is uitgewerkt in de Memorie van toelichting van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) bestaat integrale schuldhelpverlening uit preventie, het bieden van hulp bij het vinden van een oplossing voor problematische schulden (curatie) en nazorg.

Preventie

Preventie is en blijft een belangrijk speerpunt in het schuldenbeleid. In de eerste plaats proberen we te voorkomen dat schulden ontstaan. Daarnaast proberen we betalingsachterstanden vroegtijdig te signaleren en op te pakken voordat ze uitgroeien tot problematische schulden. De ervaring leert dat mensen gemiddeld vijf jaar wachten voordat zij hulp zoeken (Bron: Nibud 2019). Versterking van de (financiële) redzaamheid is ook een vorm van preventie.

Inwoners die hun financiële administratie op orde hebben, goed zicht hebben op de inkomsten en uitgaven en zich niet laten verleiden tot onverantwoorde aankopen of leningen, maken minder kans om in de armoede en schulden te geraken. De preventieactiviteiten in dit beleidsplan sluiten naadloos aan op die in het beleidsplan armoedebeleid.

Vroegsignalering

Vroegsignalering is een verplichte taak van de gemeente. Vanaf 1 januari 2021 is het wettelijk toegestaan om signalen uit te wisselen met partijen zoals, wooncorporaties, zorgverzekeraars, energieleveranciers, waterbedrijven enz. Vroegsignalering van schulden is een goede methode om problematische schulden bij mensen te voorkomen. Op het moment dat schulden vroegtijdig opgespoord worden, zijn er meer mogelijkheden om hulp te bieden. Hiermee wordt voorkomen dat achterstanden verder oplopen en zich ontwikkelen tot een problematische schuldsituatie. Zie Vroeg Eropaf in § 3.3 Schuldhelpverlening.

Curatie

We sluiten niemand uit van schuldregelingen maar kijken per geval welk soort schuldregeling het meest passend is om ervoor te zorgen dat participatie in de samenleving (scholing of arbeid) weer opgepakt kan worden. We behouden daarbij de regie op het gehele proces van schuldhelpverlening.

We zetten saneringskredieten in daar waar voorheen geen alternatief was en waar zicht is op duurzame economische zelfstandigheid. Bijvoorbeeld bij studenten en ondernemers. We breiden ons productaanbod uit met budgetbeheer en budgetcoaching zodat we sommige inwoners met beschermingsbewind een alternatief kunnen bieden. Onze trajectbegeleiders schuldhulpverlening gaan inwoners met een beschermingsbewindvoerder actiever begeleiden naar schuldhulpverlening zodat het bewind op termijn opgeheven kan worden.

Nazorg

We breiden onze nazorgactiviteiten uit om recidive te voorkomen en een duurzame gedragsverandering tot stand te brengen, bijvoorbeeld door ervaringsdeskundigen in te zetten.

We maken bij al onze dienstverlening zoveel mogelijk gebruik van interventies die wetenschappelijk getest en effectief bevonden zijn.

In de [Beleidsregels Schuldhulpverlening Moerdijk 2019](#) staan de toekenningscriteria en voorwaarden. Voor de schuldhulpverlening geldt een brede, laagdrempelige toegang. We helpen iedereen met financiële zorgen. Uiteraard is er wel een inlichtingen- en medewerkingsplicht. Ook kunnen er redenen zijn om de schuldhulpverlening te weigeren of te beëindigen, bijvoorbeeld in geval van recidive. In de beleidsregels zijn dit nadrukkelijk kan-bepalingen. De schuldhulpverlener beoordeelt te allen tijden of er sprake is van niet-willen of niet-kunnen en kan (eventueel in overleg met andere hulpverleners) een tweede kans aanbieden en aanvullende voorwaarden stellen. Er zijn ook geen categorale of de facto uitsluitingsgronden. Je wordt dus ook geholpen als je bijvoorbeeld zelfstandig ondernemer bent, geen afloscapaciteit hebt, niet-saneerbare schulden hebt, de echtscheiding nog niet rond hebt of als je een koopwoning hebt. De beleidsregels hoeven naar aanleiding van dit beleidsplan niet te worden aangepast.

4.2 MEETBARE DOELEN

We formuleren de volgende meetbare doelen:

Tabel 2

Doel	2021	2022	2023	2024
1. De gemiddelde schuld waarmee inwoners zich melden voor schuldhulpverlening daalt ¹⁰	€ 42.000	€ 40.000	€ 38.000	€ 30.000
2. We bereiken meer mensen met vroegsignalering ¹¹	95	130	140	145
3. De statushouder is twee jaar na toekenning verblijfsrecht en instroom in bijstand schuldenvrij (excl. Studieschuld en lening bijzondere bijstand).		90%	92%	95%
4. Meer mensen accepteren hulp in het kader van vroegsignalering. ¹²	70	100	110	120
5. Na aanmelding volgt binnen 4 weken een gesprek waarin de hulpvraag wordt vastgesteld. ¹³	2 weken	2 weken	2 weken	2 weken
6. Bij een crisisaanmelding wordt binnen 3 dagen actie ondernomen. ¹⁴	3 dagen	3 dagen	3 dagen	3 dagen
7. De gemeente verstrekt binnen 8 weken na het eerste gesprek een beschikking. ¹⁵	6 weken	4 weken	4 weken	4 weken
8. De aanmeldfase wordt vaker positief afgerond. (m.a.w: er is minder uitval in de intakefase). ¹⁶	50%	60%	70%	80%
9. De stabilisatie wordt vaker positief afgerond.	60%	65%	75%	80%
10. Schuldenaren worden vaker toegelaten tot de Wsnp. ¹⁷	30%	35%	40%	40%

¹⁰ In 2019 bedroeg de gemiddelde schuld € 42.000. Het landelijke gemiddelde bedroeg € 43.513 (NVVK 2020). Een daling is deels het resultaat van vroegsignalering: [Amsterdam meldt spectaculair lager gemiddeld schuldbedrag dankzij Vroegsignalering](#) (NVVK 2020).

¹¹ In 2020 bereikte vroegsignalering 85 huishoudens.

¹² In 2020 accepteerde 68% hulp bij vroegsignalering

¹³ In de Wgs (art 2 lid 2 sub d) staat dat de gemeenteraad het maximaal aantal weken vaststelt dat de gemeente nastreeft met betrekking tot de wachttijd. Deze periode is wettelijk gemaximeerd op 4 weken. In de huidige praktijk vindt dit gesprek vrijwel altijd binnen één of twee weken plaats.

¹⁴ Bij een crisisaanmelding wordt binnen 3 dagen actie ondernomen.

¹⁵ Gemeenten moeten vanaf 1 januari 2021 in een verordening vastleggen binnen welke termijn zij de beschikking voor schuldhulp afgeven (Wgs art. 4a). Deze termijn is conform de Algemene wet bestuursrecht gemaximeerd op 8 weken. In de huidige praktijk worden de meeste beschikkingen binnen 4 weken afgegeven. Van 1-1-2021 moet bij de beschikking een plan van aanpak worden gevoegd.

¹⁶ In 2019 startte in 51% van de gevallen een stabilisatie- of schuldregeling.

¹⁷ In 2019 werd 20% toegelaten tot de Wsnp.

11. Het percentage schuldregelingen met saneringskrediet stijgt. ¹⁸	40%	50%	60%	70%
12. De uitgaven aan beschermingsbewind dalen. ¹⁹	€ 240.000	€ 210.000	€ 200.000	€ 190.000
13. Er is geen recidive. ²⁰	8%	5%	3%	0
14. Iedere klant krijgt nazorg.	100%	100%	100%	100%

5. WAT GAAN WE DOEN?

5.1 INLEIDING

We proberen eerst te voorkomen dat schulden ontstaan of problematisch worden. Als er ondanks onze preventieactiviteiten problematische schulden ontstaan, zetten we alles op alles om een regeling te treffen met de schuldeisers. Als dat niet lukt, bijvoorbeeld door weigerachtige schuldeisers, maken we de schulden beheersbaar, zodat de inwoner in ieder geval noodzakelijke uitgaven kan doen of begeleiden we de inwoner naar de rechtbank voor een wettelijke schuldsanering.

5.2 SCHULDEN VOORKOMEN

We proberen te voorkomen dat schulden ontstaan of problematisch worden. Daarbij hoort ook nazorg en het voorkomen van recidive. Echter, omdat we nazorg zien als een onlosmakelijk en niet vrijblijvend onderdeel van het schuldhelpverleningstraject, beschrijven we de nazorg niet in deze preventieparagraaf maar in §5.3.

Het voorkomen van problematische schulden doen we door voorlichting te geven over geldzaken en zo de redzaamheid van onze inwoners te bevorderen.

Daarnaast zorgen we ervoor dat schulden vroegtijdig worden gesignaleerd en dat inwoners gebruikmaken van voorzieningen als schuldhelpverlening en inkomensondersteuning.

De gemeente richt zich hierbij meer dan voorheen op preventieactiviteiten.

Versterking redzaamheid

Jongeren hebben vaak niet genoeg financiële kennis. Ze sparen niet, lenen geld en geven geld uit zonder na te denken over de gevolgen. Om deze jongeren te bereiken zet Moerdijk in op het voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs. Daarbij maken we gebruik van lesprogramma's van bijvoorbeeld Plangroep en TeamAlert waarbij jongeren les krijgen van leeftijdgenoten. Uiteindelijk is er de ambitie om deze lessen door onze eigen jongerenwerkers van Meer Moerdijk te laten geven.

¹⁸ Een sanering is meestal (maar niet altijd) beter voor de schuldeiser, schuldenaar en de gemeente. In 2019 werd een enkeling van de schuldregelingen getroffen met een saneringskrediet.

¹⁹ In 2019 bedroegen de jaarlijkse uitgaven van € **263.028,33** (bekostigd uit de bijzondere bijstand).

²⁰ Als een klant een formele aanvraag tot toelating in de schuldhelpverlening doet én in de periode van vijf jaar voorafgaand aan deze aanvraag een schuldhelpverleningstraject heeft doorlopen, is er sprake van recidive. In 2018 lag het landelijke gemiddelde op 12%. Dat percentage in Moerdijk in 2019 is niet te herlijden.

Het gaat niet alleen om financiële educatie maar ook om het uitwisselen van ervaringen en het doorbreken van taboes. De docenten worden vervolgens geïnstrueerd hoe ze jongeren met financiële problemen verder kunnen ondersteunen.

Buddy app/ Huishoudboekje – Buddy of Huishoudboekje zijn internetbankieren applicaties die zijn gemaakt om mensen te helpen met hun bankzaken. Ze beantwoorden vragen over rekeningen, toeslagen of de hoogte van de uitkering en geeft tips om te besparen op aankopen of vaste lasten. De vaste lasten worden gebudgetteerd en overzichtelijk gepresenteerd. Inwoners kunnen zo grip krijgen op hun geldzaken. Voor in de toekomst onderzoeken de De6 gemeenten (Halderberge, Etten-Leur, Zundert, Rucphen, Roosendaal, Moerdijk) of eventuele invoering van een bewindvoerdersdesk en een convenant met bewindvoerders de gemeenten meer grip krijgt op de in- en uitstroom en kosten van bewind.

De trajectbegeleiders schuldhulpverlening, hulpverleners van bijvoorbeeld Surplus, Schuldhulpmaatjes, jeugdprofessionals en Wmo consulenten helpen inwoners bij de ingebruikname van een van deze apps. We bieden de app aan als laagdrempelig instrument naast bijvoorbeeld een schuldhulpverleningstraject en in het kader van nazorg. We bieden begeleiding indien nodig.

Hulp bij thuisadministratie – Vrijwilligers van Schuldhulpmaatje helpen inwoners hun financiën en administratie op orde te brengen en te houden. Ze zetten samen met de inwoner inkomsten en uitgaven op een rij, gaan na waar hij recht op heeft en maken een overzichtelijk huishoudboekje. De vrijwilligers helpen ook bij het treffen van eenvoudige betalingsregelingen, maar treffen geen schuldregelingen (definities in §5.3). Het streven is dat de inwoner daarna zelf zijn financiën kan regelen.

Hulp bij inburgering – Statushouders worden financieel wegwijs gemaakt in Nederland. Dit gebeurt vanuit Vluchtelingenwerk. De gemeente moet bijstandsgerechtigde statushouders in het kader van de nieuwe Wet Inburgering²¹ een half jaar lang 'ontzorgen'. Dat betekent de gemeente de vaste lasten betaalt vanuit de uitkering. Het Werkplein Hart van West-Brabant voert de regie op dit onderdeel. Hierbij wordt aansluiting gezocht binnen het Sociaal Domein.

Online zelfhulp - Inwoners met financiële hulpvragen kunnen zelf - of met hulp van een vrijwilliger of beroepskracht – online oplossingen vinden via zogenaamde Geldplannen. Gebruikers vullen een profiel in en krijgen op basis daarvan heel gericht een overzicht van tips en voorzieningen. Er zijn onder andere de geldplannen Beter rondkomen, Kom uit je geldzorgen, en Rondkomen met kinderen. De geldplannen zijn beschikbaar via onder meer de website van de gemeente.

Cursussen en trainingen – De gemeente faciliteert en/of financiert groepsgerichte bijeenkomsten die worden georganiseerd door derden zoals Plangroep, Nibud, Vluchtelingenwerk en particuliere initiatiefnemers.

Daarnaast wordt onderzocht of het mogelijk is om de trajectbegeleiders schuldhulpverlening van Moerdijk zelf workshops en trainingen te laten geven. De gemeente richt zich daarbij op beproefde cursussen en trainingen met een grote opkomst en meerwaarde.

Hulp bij belastingaangifte en boekhouding – Inwoners krijgen hulp bij de belastingaangifte. Zelfstandig ondernemers die zich hebben aangemeld voor schuldhulpverlening en hun accountant niet kunnen betalen, krijgen daarbij ook hulp bij het op orde brengen van de boekhouding.

Een deugdelijke boekhouding is noodzakelijk om goede schuldhulpverlening te kunnen bieden. Deze hulp wordt geboden door Stichting [Overrood](#).

²¹ De gewijzigde Wet Inburgering treedt naar verwachting op 1 januari 2022 in werking.

Vroegsignalering en stimulering voorzieningengebruik

Vroeg Eropaf- De gemeente krijgt van zorgverzekeraars, woningcorporaties water- en energieleveranciers en andere schuldeisers een melding als hun klant of huurder een betalingsachterstand heeft. Sociaal werkers en trajectbegeleiders schuldhulpverlening proberen vervolgens met de inwoner in contact te komen en bieden hulp en ondersteuning. Omdat Vroeg Eropaf succesvolle preventieactiviteiten zijn, en omdat de wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening gemeenten verplicht vroegsignalering uit te voeren en leidt tot meer meldingen, blijven we stevig investeren op deze aanpak conform het in 2019 vastgestelde projectplan. Wel nemen we een aantal maatregelen om de aanpak nog effectiever en efficiënter te maken.

- *We breiden het aantal signaalpartners uit.* Te denken valt aan deurwaarders, incassobureaus, UWV, telecombedrijven, postorderbedrijven, werkgevers, CJIB, Belastingdienst, hypotheekverstrekkers, apotheken, BSGR, echtscheidingsadvocaten, mediators, uitvaartondernemers, huisartsen, ROC's en particuliere verhuurders. Voor al deze partijen geldt dat zij toestemming van de inwoner nodig hebben om een melding te doen. Voor samenwerking met landelijke partijen sluiten we aan bij landelijke convenanten.
- *We gaan proportioneler eropaf.* Bij grote betalingsachterstanden gaan we op huisbezoek, bij kleinere schulden sturen we brieven. We gaan niet meer altijd met twee professionals op huisbezoek, maar vaker alleen of samen met een vrijwilliger. De coronatijd heeft ons geleerd dat telefonisch contact in veel gevallen ook goed werkt. Brieven blijken het minst effectief. We bekijken of de vorm en toon ervan kan worden verbeterd. Tenslotte differentiëren we ook in het aantal pogingen dat we ondernemen om iemand te bereiken.
- *We sturen vaker vooraf een aankondiging.* Inwoners kunnen dan bellen om een afspraak in te plannen of aangeven dat zij afzien van het aanbod. Hierdoor staan hulpverleners minder vaak voor een gesloten deur.
- *We hebben extra aandacht voor zorgmijders* en schakelen met andere hulpverleners of de afdeling Openbare Orde en Veiligheid indien nodig.
- *De trajectbegeleiders schuldhulpverlening gaan intensiever samenwerken* met de Wmo consultants, de jeugdprofessionals en de klantmanagers inkomen van het Werkplein Hart van West-Brabant. Ze bespreken casussen, wisselen kennis en ervaring uit en zorgen voor warme overdrachten.

Nederlandse Schuldhulproute

Landelijke schuldeisers zoals banken en telecombedrijven attenderen klanten op een website waar zij hulp en informatie krijgen van vrijwilligers waarmee zij kunnen chatten. Als het nodig is, worden mensen vervolgens doorgeleid naar de gemeente voor schuldhulpverlening. Deze route heet de Nederlandse Schuldhulproute. Moerdijk onderzoekt de meerwaarde om aan te sluiten bij dit initiatief.

Voorlichting ketenpartners

Hulp- en dienstverleners worden periodiek geïnformeerd over schuldhulpverlening, financiële regelingen en manieren om financiële problemen te signaleren en bespreekbaar te maken. Ook worden e-learnings onder de aandacht gebracht zoals Signaleren en begeleiden van financiële problemen en financieel veilig ouder worden.

Publieksvoorlichting

Via informatiebijeenkomsten, brieven, folders, persberichten, website, social media, campagnes zoals Komuitjeschuld, huis-aan-huisbladen en andere media worden inwoners geïnformeerd over geldzaken, financiële regelingen en het ondersteuningsaanbod van de gemeente.

Hiervoor wordt een jaarplanning gemaakt. Deze wordt afgestemd met de jaarplanning voor het onder de aandacht brengen van minimaregelingen. Klanten van de schuldhulpverlening krijgen twee keer per jaar een nieuwsbrief.

Laaggeletterdheid en Lichtverstandelijke beperking

We maken een plan voor het trainen van medewerkers om laaggeletterdheid te herkennen.

In samenwerking met de Bibliotheek gaan we een aanbod doen om laaggeletterden met financiële problemen te helpen.

Ook gaan we onze medewerkers helpen om inwoners met een licht verstandelijke beperking te herkennen zodat hen een passend aanbod kan worden gedaan.

Daarnaast gaan we onze eigen brieven vereenvoudigen.

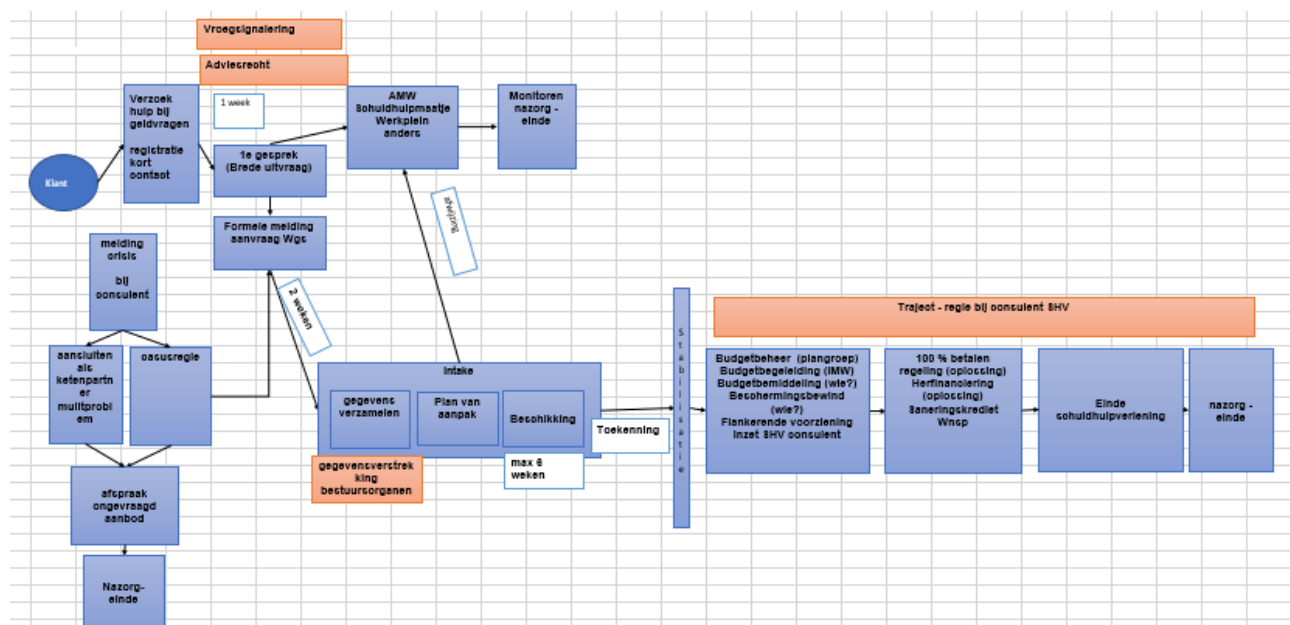
Fonds Sociaal Domein

Het budget Fonds Sociaal Domein is bedoeld om in complexe situaties nieuw perspectief te bieden. In de regel wordt geen geld gegeven aan de inwoner, maar wordt de voorziening of leverancier betaald. Het Fonds Sociaal Domein fungeert als smeermolie voor vastgelopen (schuld)hulpverleningstrajecten en heeft zo een preventieve werking.

5.3 SCHULDEN OPLOSSEN OF BEHEERSBAAR MAKEN

Deze paragraaf gaat over het curatieve deel van schuldhulpverlening. Als er ondanks onze preventieactiviteiten problematische schulden ontstaan, zetten we alles op alles om een regeling te treffen met de schuldeisers. Als dat niet lukt, bijvoorbeeld door weigerachtige schuldeisers, maken we de schulden beheersbaar, zodat de inwoner in ieder geval noodzakelijke uitgaven kan doen. In de volgende figuur staat het hele proces van aanmelding tot nazorg. De genoemde instrumenten worden in deze paragraaf verder toegelicht. Daarbij geven we aan hoe we de effectiviteit en efficiëntie verbeteren. Bij aanmelding lichten we ook de toekenningcriteria toe.

Figuur 5 Schuldhulpverlening van aanmelding tot nazorg in Moerdijk

Aanmelding en intake

We helpen iedere inwoner die zich meldt met geldzorgen. Inwoners komen in beeld via onder meer de Vroeg Eropaf, Surplus, Bureau Sociale Raadsliden, Schuldhulpmaatjes, jeugdprofessionals, Wmo consulenten of melden zich direct bij balie van het gemeentehuis. Inwoners met relatief kleine schulden worden geholpen met bijvoorbeeld informatie, advies en een betalingsregeling.

Inwoners met problematische schulden kunnen terecht bij de Plangroep voor een schuldhulpverleningstraject. De aanmeldmogelijkheden bij Moerdijk worden verruimd: naast inloop kan men zich ook telefonisch en digitaal aanmelden. Binnen vier weken nadat een inwoner zich meldt, voert de trajectbegeleider schuldhulpverlening een gesprek waarin de hulpvraag wordt vastgesteld. Bij crisissituaties vindt dat eerste gesprek binnen drie dagen plaats.

Onder bedreigende situatie wordt verstaan gedwongen woningontruiming, beëindiging van de levering van gas, elektriciteit, stadsverwarming of water of opzegging dan wel ontbinding van de zorgverzekering.

De gemeente verstrekt binnen acht weken na het eerste gesprek een beschikking tot schuldhulpverlening dan wel de afwijzing ervan. In de beschikking staat een plan van aanpak. Daarin wordt in klare taal uitgelegd hoe de schuldhulpverlening eruitziet en wat er van de klant verwacht wordt. Het plan van aanpak kan bestaan uit onder meer de instrumenten budgetbegeleiding, betalingsregeling, budgetbeheer, schuldregeling en beschermingsbewind. Met onder andere de Wmo consulenten, jeugdprofessionals en klantmanagers werk en inkomen wordt afgestemd hoe de problemen op andere leefgebieden worden aangepakt, en wie de regie heeft.

Figuur 6 termijnen en opvragen van gegevens

Ondersteuning bij de intake

Vrijwilligers en bewindvoerders ondersteunen bij het aanleveren van de benodigde stukken en het schuldenoverzicht. Als klanten na de intake niet meer reageren, dan worden zij in samenspraak met deze hulpverleners actief benaderd, bijvoorbeeld telefonisch of met een huisbezoek.

We voorkomen hiermee de ongewenste voortijdige uitval. Zelfstandig ondernemers die de accountant niet kunnen betalen om de boekhouding op orde te brengen, krijgen gratis ondersteuning van stichting Overrood.

Zelfstandig ondernemers voeren het eerste gesprek bij de gemeente en krijgen daar de beschikking, maar worden daarna geholpen door een medewerker van de stichting Overrood.

Voor jongeren van 18 tot 27 jaar

Jongeren vragen om een andere benaderingswijze. Bovendien hebben ze vaker weinig of wisselende inkomsten of studiefinanciering waarmee geen schulden afgelost kunnen worden. Voor deze doelgroep onderzoeken wij hoe zij het best geholpen kunnen worden.

Studenten

Studenten met schulden vallen tussen wal en schip. Ofwel zetten ze hun studie door maar door beslagleggingen en stress presteren ze ondermaats. Ofwel staken ze hun studie om een uitkering aan te vragen of te gaan werken zodat ze een schuldregeling kunnen afsluiten. Volgens de huidige wetgeving wordt studiefinanciering namelijk niet als inkomen gezien die meetelt voor de afloscapaciteit.

Voorbeeld: een persoon van 25 jaar met een bijstandsuitkering van € 1.000 per maand kan in aanmerking komen voor een schuldregeling (via bemiddeling) met finale kwijting.

Als diezelfde persoon van 25 jaar studeert en studiefinanciering ontvangt komt hij daar niet voor in aanmerking. Zelfs als hij een goedbetaalde bijbaan heeft naast zijn studiefinanciering, hij thuis woont en verder geen vaste lasten heeft.

Saneringskredieten bieden juist bij deze groep uitkomst. Daarom is het wenselijk om saneringskredieten in te zetten vanuit ons instrumentarium. Daarmee kunnen we dit soort jongeren ondersteunen.

Inwonende minderjarige kinderen

Als er sprake is van inwonende minderjarige kinderen en ernstige schuldenproblematiek, wordt in Moerdijk altijd gekeken hoe dit gezin snel en zo goed mogelijk geholpen kan worden om verergering van de (schulden)situatie te voorkomen. Dit betekent altijd maatwerk. Er is daarbij altijd contact met de hulpverleningsketen om tot een oplossing te komen.

Toekenningscriteria en voorwaarden

In de [Beleidsregels Schuldhelpverlening Moerdijk 2019](#) staan de toekenningscriteria en voorwaarden. Voor de schuldhelpverlening geldt een brede, laagdrempelige toegang. We helpen iedereen met financiële zorgen. Uiteraard is er wel een inlichtingen- en medewerkingsplicht. Ook kunnen er redenen zijn om de schuldhelpverlening te weigeren of te beëindigen, bijvoorbeeld in geval van recidive. In de beleidsregels zijn dit nadrukkelijk kan-bepalingen. De schuldhelpverlener beoordeelt ten alle tijden of er sprake is van niet-willen of niet-kunnen en kan (eventueel in overleg met andere hulpverleners) een tweede kans aanbieden en aanvullende voorwaarden stellen. Er zijn ook geen categorale of de facto uitsluitingsgronden. Je wordt dus ook geholpen als: je zelfstandig ondernemer bent, geen afloscapaciteit hebt, niet-saneerbare schulden hebt, de echtscheiding nog niet rond is of als je een koopwoning hebt.

Betalingsregeling

Een betalingsregeling wordt getroffen met één of enkele schuldeisers wanneer de schulden nog niet problematisch zijn. Het uitgangspunt is dat 100% van de schulden wordt afbetaald.

Budgetbeheer

Het inkomen wordt beheerd door een budgetbeheerder. De budgetbeheerder ziet erop toe dat bijvoorbeeld de vaste lasten worden betaald en dat de schulden worden afgelost. Een andere vorm van budgetbeheer is de doorbetaling van de vaste lasten vanuit de bijstandsuitkering.

Beschermingsbewind

Net als bij budgetbeheer worden inkomsten en uitgaven beheerd. De bewindvoerder heeft daarbij meer bevoegdheden dan de schuldhulpverlener. Het wordt opgelegd door de rechter en vaak uitgevoerd door commerciële partijen. Voor minima moet de gemeente de kosten vergoeden vanuit de bijzondere bijstand. Net als in andere gemeenten zijn de kosten de afgelopen jaren toegenomen. Het wenselijk om in samenwerking met De6 gemeenten een bewindvoerdersdesk te starten. Bewindvoerders leveren via de desk kant-en-klare dossiers aan voor schuldregeling. Dit scheelt veel voorbereidend werk. Bovendien krijgen we met een bewindvoerdersdesk (en het wettelijke adviesrecht) meer grip op de in- en uitstroom en daarmee de uitgaven voor bewindvoering.

Stabilisatie

Stabilisatie is bedoeld om rust te brengen in de thuissituatie en de inkomsten en uitgaven in balans te brengen. De situatie rond bijvoorbeeld een echtscheiding, woningverkoop, afbouw onderneming, verslaving of baanverlies moet voldoende stabiel zijn om een schuldregeling te kunnen treffen. Budgetbeheer, borging van de beslagvrije voet en het regelen van een uitkering zijn meestal een onderdeel van stabilisatie.

Als de financiële situatie van de klant het toelaat, zullen we al tijdens de stabilisatie wat opzijzetten voor de schuldeisers. Schuldeisers waarderen dat en gaan daarna sneller akkoord met een schuldregelvingsvoorstel. Bovendien verkort dit de doorlooptijd.

Budgetbegeleiding of budgetcoaching

Dit is gericht op verandering van gedrag en vaardigheden. Vanaf 2021 wordt de begeleiding niet meer uitbesteed aan IMW Breda maar voeren de trajectbegeleiders schuldhulpverlening deze taak samen met de schuldhulpmaatjes uit.

Schuldregeling

De schuldregelingsfase wordt sinds januari 2020 in Moerdijk uitbesteed aan de Plangroep. Schuldregeling is het belangrijkste onderdeel van de curatieve schuldhulpverlening. Hierbij worden de schulden opgelost. Na 3 jaar is men schuldenvrij.

Totale schuld Inkomen en vermogen

Een schuldregeling is er in twee vormen: 1. Schuldbemiddeling (SB). De schuldenaar spaart maandelijks geld voor de schuldeisers. Periodiek wordt het gespaarde geld overgemaakt naar de schuldeisers. Na drie jaar wordt het restant van de schulden kwijtgescholden. Bij wisselende inkomsten is van tevoren niet duidelijk hoeveel schuldeisers uiteindelijk betaald krijgen. 2. Saneringskrediet (SK). Met een saneringskrediet wordt een deel van de schulden direct afgekocht. De rest wordt door de schuldeisers kwijtgescholden. De schuldenaar betaalt in drie jaar het krediet terug.

Vaker saneringskredieten

Het saneringskrediet heeft veel voordelen voor zowel schuldenaar, schuldeisers als de gemeente: de schuldenaar heeft nog maar één schuldeiser, mag bijverdienen en weet precies hoeveel hij drie jaar lang moet betalen. Dat geeft veel rust. Schuldeisers krijgen direct geld en kunnen de boeken sluiten. De gemeente bespaart op de uitvoeringskosten. Moerdijk wil daarom vaker saneringskredieten inzetten. In 2021 onderzoeken wij of een deel van de lopende schuldbemiddelingen omgezet kan worden naar saneringskredieten. Hierdoor maken we capaciteit vrij om de verwachte extra aanmeldingen voor schuldhulpverlening op te vangen.

Preferente en concurrente schuldeisers

Schuldeisers krijgen hetzelfde percentage van hun vordering aangeboden, met uitzondering van preferente schuldeisers; zij krijgen het dubbele percentage. Dit is wettelijk bepaald. De meest voorkomende preferente schuldeisers zijn de Belastingdienst en uitkeringsinstanties waaronder de gemeente.

Efficiënter schuldregelen

Onderzoeken wijzen uit dat collectief schuldregelen met de grootste schuldeisers efficiënter werkt en voor de inwoner sneller duidelijkheid biedt. Dat betekent dat niet meer per klant met de afzonderlijke schuldeisers onderhandeld hoeft te worden. De schuldeisers krijgen periodiek een overzicht van nieuwe klanten, hun openstaande schulden en een schuldregelingsvoorstel. De schuldeisers verifiëren het schuldenoverzicht en gaan in de meeste gevallen direct akkoord met het voorstel. Dit scheelt veel (doorloop)tijd.

Aansluiten bij de NVVK

Wanneer Moerdijk een lidmaatschap afsluit bij de NVVK biedt brengt dat op verschillende onderdelen voordelen met zich mee. Dat betekent dat onder meer UWV, CJIB, SVB, CAK, DUO en de Belastingdienst in principe altijd akkoord gaan met onze voorstellen. Ook met een aantal water- en energiebedrijven, telecombedrijven, NS, Thuiswinkel.org, zorgverzekeraars, deurwaarders en andere grote schuldeisers zijn afspraken gemaakt om snel tot een schuldregeling te komen.

Om de werkwijze conform NVVK te doen zijn we reeds begonnen met de herinrichting van de werkprocessen.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Het opstellen van een integraal plan van aanpak bij de aanmelding en intake conform NVVK zodat de overdracht aan Plangroep, samenwerking beschermingsbewind en andere samenwerkingspartners verbetert;
- Zorgned zo inrichten dat een integraal volgsysteem er voor zorgt dat inwoners die uitvallen opnieuw gecontacteerd worden en nazorg geboden wordt op gezette momenten;
- Duidelijke rolomschrijving van een medewerker die de kwaliteit waarborgt;
- Het beschrijven van alle werkprocessen en contactmomenten en Zorgned daar op inrichten;
- Het afgeven van beschikkingen op elk verzoek tot ondersteuning bij schulden op grond van de Wgs;
- Beschrijving van functieprofielen medewerkers SHV;
- Deskundigheidbevordering medewerkers SHV;
- Het opstellen van indicatoren om de effectiviteit van het beleid te meten;
- Deelnemen aan de benchmark van Divosa;
- Speciale aandacht voor gezinnen met minderjarige kinderen.

Nederlandse Schuldhulproute (NSR)

Ook is het aansluiten bij het [Nederlandse Schuldhulproute](#) gewenst. Via dit automatiseringssysteem communiceren schuldhulpverleners snel en uniform met schuldeisers. Dit scheelt enorm veel brieven, mails en telefoontjes.

Niet regelbare schulden

De Module duurzame financiële dienstverlening bevat alle activiteiten gericht op het in evenwicht brengen en houden van inkomsten en uitgaven als een vorm van schuldregeling niet mogelijk is. Dit kan veroorzaakt worden door niet-regelbare schulden. Schulden die niet meegenomen kunnen worden in een schuldregeling omdat de aard van de schuld zich tegen een minnelijke schuldregeling in de vorm van een saneringskrediet of schuldbemiddeling verzet. Voorbeelden van schulden die buiten de schuldregeling vallen: CJIB-boetes of fraudeschulden. Er kan ook sprake zijn van geestelijke en/of lichamelijke beperkingen waardoor de schuldenaar (nog) niet in staat is een traject met schuldregeling met succes af te ronden. In deze fase worden inkomsten gemaximaliseerd en uitgaven beperkt en wordt beslagvrij voet gehanteerd. Een DFD-traject ken geen maximale duur en leidt niet altijd en direct tot schuldregeling. Minimaal tweemaal per jaar wordt bepaald of de klant nog in dit traject thuishoort.

Niet verzuipen in details

Veel tijd gaat verloren aan relatief kleine schulden en schuldeisers die niet reageren op verzoeken. 80% van de tijd gaat zitten in het in kaart brengen van 20% van de schulden. Om de vaart erin te houden en zo snel mogelijk te beginnen met aflossing zullen we binnen de wet- en regelgeving maximaal gebruikmaken van de mogelijkheid om schulden te 'schatten of te schrappen'. Als later blijkt dat de feitelijke schuld iets hoger is dan vastgesteld, is de rekening voor de betreffende schuldeiser of de gemeente en niet voor de schuldenaar. De rekening van een volledig nieuwe schuldregeling is vele malen hoger en kost bovendien veel (doorloop)tijd en gedoe met de overige schuldeisers. Ook als de feitelijke schuld veel hoger blijkt (wat bijna nooit voorkomt) wordt alles op alles gezet om de schuldregeling te continueren. Tot slot, de regering onderzoekt of het mogelijk is om af te spreken dat als er met schuldeisers afspraken zijn gemaakt over 75% van de totale schuld, de overige schuldeisers automatisch ook akkoord gaan. Moedijk zal gebruikmaken van deze mogelijkheid als deze zich aandient.

Als er na een akkoord met de schuldeisers nieuwe schulden ontstaan, kan dat aanleiding zijn voor beëindiging van de schuldbemiddeling. De schuldhulpverlener zal echter altijd beoordelen of de schuldenaar iets te verwijten valt en of de nieuwe schuld op een of andere manier kan worden betaald, zodat de schuldhulpverlening kan worden voortgezet. Ook hier geldt dat de kosten van beëindiging voor de gemeente, schuldeisers en samenleving meestal groter zijn dan de kosten van een interventie, zoals inzet van het Fonds Sociaal Domein.

Aflospauze

Klanten in de schuldhulpverlening worden actief gewezen op de mogelijkheid van een aflospauze van maximaal twee maanden. Een aflospauze is - zeker in coronatijd - een welkome gelegenheid om even op adem te komen. De vrijwillige aflospauze betekent wel dat ook de aflosperiode met twee maanden verlengd wordt.

Moratorium

Via de rechter kan worden afgedwongen dat schuldeisers een half jaar geen incassomaatregelen mogen nemen. Schuldhulpverleners kunnen tijdens deze adempauze een schuldregeling voorbereiden.

Dwangakkoord

Wanneer een enkele schuldeiser niet meewerkt aan een schuldregeling - terwijl andere schuldeisers dat wel doen - kan de gemeente de rechter verzoeken om de betreffende schuldeiser te dwingen om mee te werken.

Wet Schuldsanering

Natuurlijke Personen (Wsnp) Als een schuldregeling niet mogelijk blijkt, wordt verwezen naar de Wsnp. De rechter beoordeelt onder andere of de schuldenaar 'te goeder trouw' is geweest. De schulden worden gesaneerd, wat betekent dat de schuldeisers in één keer een gedeelte van hun vordering krijgen en de rest moeten kwijtschelden. Onder toezicht van een Wsnp-bewindvoerder betaalt de schuldenaar in drie jaar de resterende schuld terug. De schuldenaar heeft daarna een 'schone lei'.

De doorstroom vanuit de gemeentelijke minnelijke schuldhulpverlening naar de Wsnp heeft momenteel de landelijke aandacht.²² Te veel schuldenaren worden niet of te laat aangemeld bij de Wsnp. Wanneer bij de aanmelding direct duidelijk is dat een minnelijke regeling niet mogelijk is, zal de trajectbegeleider schuldhulpverlening de klant versneld toeleiden naar de Wsnp.

De trajectbegeleider schuldhulpverlening gaat in voorkomende gevallen mee naar de zitting om de Wsnp-aanvraag toe te lichten en daarmee de kans op toelating te vergroten.

Beslagvrije voet

Als zowel het gemeentelijke traject als de Wsnp mislukken, behoudt de schuldenaar tot in lengte van dagen zijn schulden. Schuldeisers mogen dan weer incassomaatregelen nemen, maar moeten wel de beslagvrije voet respecteren. De beslagvrije voet is het gedeelte van het inkomen waarop geen beslag mag worden gelegd en ligt op ongeveer 95% van de bijstandsnorm.

Nazorg

We willen niet dat er opnieuw schulden ontstaan als de financiële problemen zijn opgelost. Daarom houden we nadat de schuldhulpverlening is afgerond de vinger aan de pols. We beoordelen bij elke klant die uitstroomt of bijvoorbeeld een (schuld)hulpverlener of vrijwilliger de klant nog enige tijd moet ondersteunen. Daarnaast wordt met elke klant een jaar na uitstroom contact opgenomen. Nazorg is niet vrijblijvend en is onderdeel van ons traject schuldhulpverlening.

We bieden daarnaast ook nazorg in het begin van het traject: na een informatie- of adviesgesprek vragen we de klant na verloop van tijd of er nog geldzorgen zijn.

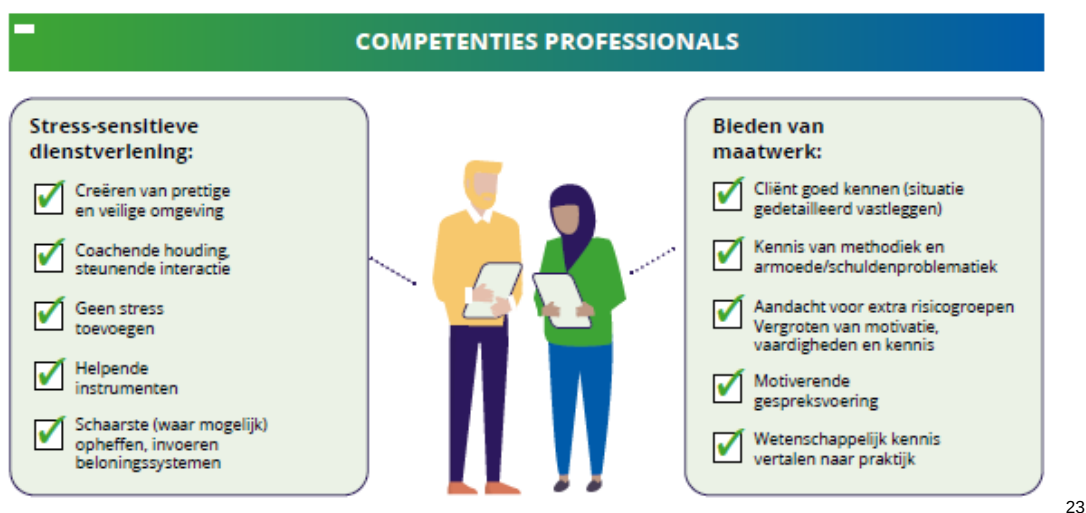
²² De Ombudsman stelt bijvoorbeeld: [Toegang tot Wsnp is hindernisbaan zonder finish](#).

6. GEVOLGEN VOOR DE ORGANISATIE

6.1 PERSONEELSBESTAND

Om de beleidsdoelstellingen te behalen is voldoende formatie beschikbaar. Wel vraagt dit nieuwe beleid om andere competenties en is opleiding en coaching van het huidige personeel noodzakelijk. Er zijn op de afdeling schuldhulpverlening drie vaste medewerkers werkzaam. Samen hebben zij 88 uur beschikbaar om onze inwoners met een financieel vraagstuk te begeleiden.

Figuur 7

6.2 ICT

Belangrijk onderdeel van het nieuwe beleid is het behouden van de regie op het gehele proces van schuldhulpverlening. Hiervoor is uitbreiding van het huidige informatiesysteem wellicht nodig.

Belangrijk onderdeel van het nieuwe beleid is het behouden van de regie op het gehele proces van schuldhulpverlening. Hiervoor is uitbreiding van het huidige informatiesysteem mogelijk gewenst.

6.3 HERINRICHTEN WERKPROCESSEN

Om de werkprocessen schuldhulpverlening volledig in lijn te brengen met het processchema schuldhulpverlening zoals dat door de NVVK, branchevereniging voor schuldhulpverlenende organisaties, gehanteerd wordt, dienen we al onze werkprocessen te herinrichten.

²³ Deze informatie is afkomstig uit het dossier Wat Werkt bij de aanpak van armoede en schulden van Movisie waarin gegevens uit wetenschappelijk onderzoek zijn verzameld over Wat Werkt bij de aanpak van armoede en schulden.

Hier valt ook onder het opstellen van brieven en beschikkingen in begrijpelijke taal waarin de nieuwe producten opgenomen worden, het voorprogrammeren van heronderzoeken bij bepaalde type besluiten en het inbouwen van fiatterings- en toetsblokkades per werkproces en per medewerker, afhankelijk van zijn/haar ervaring.

6.4 MANAGEMENT

Aandacht voor de manier van leidinggeven binnen het team schuldhelpverlening is ook van belang nu de gemeente haar taken gaat uitbreiden en de regierol naar zich toetrekt. De stijl van leidinggeven zal de komende jaren voornamelijk taakgericht moeten zijn om daarna, naarmate de competenties van de medewerkers groeien, te verschuiven naar een relatiegerichte stijl van leidinggeven.

- taakgericht (of sturend leiderschap): het accent ligt op het einddoel en de uitvoering van de taak. De leidinggevende stelt de doelen vast, maakt een planning van de werkzaamheden met stappenplan, geeft prioriteiten aan, bepaalt welke werkmethoden er gevolgd worden, hoe controle en evaluaties plaatsvinden en houdt toezicht op de voortgang. Medewerkers ervaren deze stijl van leidinggeven vaak als éénrichtingsverkeer en autoritair;

- relatiegericht (of ondersteunend leiderschap): het accent ligt op de onderlinge verhouding. De leidinggevende stimuleert, moedigt aan, luistert, staat open voor suggesties en ideeën en stimuleert zelfstandige probleemoplossing. Deze stijl van leidinggeven is meer participatief en gedijt het beste in teams die al goed ingewerkt zijn en weten wat er van hen verwacht wordt.

Om effectief leiding te geven moet het teamhoofd de stijl van leidinggeven afstemmen op de competenties en betrokkenheid van de medewerker. Hoe hoger de competentie, hoe minder taakgericht de stijl van leidinggeven hoeft te zijn. Omdat de medewerkers zich een nieuwe manier van werken eigen moeten maken, is het belangrijk dat het leidinggeven voornamelijk taakgericht is, in ieder geval de komende tijd.

Hiervoor wordt input gebruikt uit de beschrijving van competentieprofielen en de evaluatie- en functioneringsgesprekken met personeel (§ 6.1).

6.5 BORGING VAN KWALITEIT EN PRIVACYPROTOCOL

Om de kwaliteit te borgen binnen het gehele proces van schuldhelpverlening hebben we de ambitie om in 2021 het lidmaatschap van de NVVK te verkrijgen. Ter voorbereiding dienen onder andere alle processen helder omschreven te zijn.

Voor de kwalitatieve monitoring stellen we in samenwerking met de privacyfunctionaris een enquête op waarmee gegevens niet herleidbaar zijn naar de inwoner. Daarnaast stellen we een gedetailleerd privacyprotocol op waarin de gegevensverwerking binnen alle aspecten van onze schuldhelpverlenende activiteiten nauwkeurig omschreven wordt.

De kwaliteit en resultaten van schuldhelpverlening worden op verschillende niveaus gemonitord. Er wordt een managementrapportage per kwartaal opgesteld. De raad ontvangt een afschrift van de belangrijkste prestaties, op het niveau van de meetbare doelen zoals vastgesteld in § 3.2. en de Programmabegroting. Ook is er een tweejaarlijkse evaluatie van het beleidsplan schuldhelpverlening. Ook hiervan krijgt de raad een afschrift.

7. COMMUNICATIE

Richting inwoners voor het gehele sociaal domein en in het bijzonder voor schuldhulpverlening is het belangrijk om toegankelijke informatie voorhanden te hebben. Dit is belangrijk omdat inwoners door stress niet altijd openstaan voor veel of ingewikkelde informatie.

Dit betekent dat de informatie duidelijk moet zijn en makkelijk vindbaar. Informatie over wat mensen zelf kunnen doen maar ook informatie over waar mensen aan kunnen kloppen voor laagdrempelige hulp is van essentieel belang. Ook is het van belang dat inwoners weten wat hen te wachten staat in het traject naar een duurzame schuldenvrije toekomst.

Om inwoners sneller te bereiken wordt een communicatieplan opgesteld. Het doel van dit plan is om schaamte te doorbreken en de kennis over de mogelijkheden van schuldhulpverlening in Moerdijk te vergroten. In het plan is speciale aandacht voor laaggeletterden, anderstaligen, ondernemers en jongeren.

7.1 SAMENWERKING IN MOERDIJK

Bij de bestrijding van schulden werkt de gemeente samen met maatschappelijke partners en particuliere initiatieven. Het gaat hierbij vaak om stichtingen en fondsen zonder winstoogmerk, met een belangrijke rol voor vrijwilligers. Met sommige partners heeft de gemeente een subsidierelatie, andere partijen hebben eigen geld. De partners richten zich op het vergroten van maatschappelijke participatie of het oplossen van acute noden of schulden en richten zich soms op een specifieke doelgroep zoals jeugd of ouderen. De organisaties bieden laagdrempelige ondersteuning en komen binnen bij huishoudens die door de gemeente niet goed bereikt worden. Ze vormen de oren en ogen van onze gemeente en weten wat er speelt in wijken en achter de voordeuren. Zij brengen altijd de gemeentelijke regelingen als voorliggende voorziening onder de aandacht van hun doelgroep en dragen zo bij aan een vergroting van het bereik ervan. Hieronder een niet-uitputtend overzicht.

Tabel 3 Lokale partners in de aanpak van schulden

Partner	Doel en Werkwijze
Plangroep	Partner in het traject schuldhulpverlening Moerdijk. Verzorgen de afhandeling van schuldhulpverlening fase 2 en de bijbehorende bancaire dienstverlening. Ze verwerken de aanvragen schuldhulpverlening, verstrekken van saneringskredieten, het uitvoeren van schuldbemiddeling, afgeven van WSNP verklaringen, verstrekken van persoonlijke leningen, budgetbeheer, afgeven van borgstellingen en aanvraag moratorium of voorlopige voorziening.
Stichting Grip of de Knip (schuldhulpmaatjes)	Vrijwilligers ondersteunen mensen tijdens een schuldhulpverleningstraject en bij het op orde brengen van de financiën en thuisadministratie.
Stichting Surplus	'Makelaar' in vrijwilligerswerk, biedt vrijwilligers mogelijkheid om zich in de eigen woonplaats in te zetten voor mensen die te maken hebben met

	armoede, een slechte gezondheid of een sociaal isolement.
Stichting Leergeld	Biedt kansen aan kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar om te kunnen deelnemen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten.
Voedselbank	Helpt de armste door ze tijdelijk te voorzien van voedselpakketten.
Geld en Recht (Surplus)	De medewerkers van Geld & Recht helpen je door het doolhof van wetten, regelingen en voorzieningen.
Maatschappelijk Werk (Surplus)	Voor vragen of problemen waar je eens met iemand over wilt praten? De maatschappelijk werkers luisteren en denken mee.
Overrood	Over Rood begeleidt en ondersteunt ondernemers bij een (door)start, schulden, administratieve achterstanden en bedrijfsbeëindiging.
Ondernemersklankbord (OKB)	De gemeenten Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Rucphen en Zundert werken vanuit regionale samenwerking al jaren samen op het gebied van de advisering en ondersteuning van (startende) ondernemers. Ook bij het op orde brengen van financiële vraagstukken ondersteunen zij de ondernemers.
Woonkwartier	Woonkwartier is een West-Brabantse woningcorporatie en is werkzaam in Moerdijk. De woonconsulenten gaan in geval van huurachterstanden eerst zelf in gesprek met de inwoner. In geval van grote achterstanden wordt samen met de trajectbegeleiders schuldhulpverlening opgetrokken.
Werkplein Hart van West-Brabant	Het Werkplein biedt informatie en advies over werk, inkomensondersteuning, advies en ondersteuning op maat om 'naar vermogen' te participeren en te werken of om uit schulden, armoede of sociaal isolement te komen en te blijven.
Meer Moerdijk	Meer Moerdijk is het team van combinatiefunctionarissen Sport, Jongerenwerk en Cultuur die samen zorgen voor MEER activiteiten, ondersteuning, opvang, samenspel en gezelligheid binnen MOERDIJK.
Vluchtelingenwerk Moerdijk	De vrijwilligers en professionele beroepskrachten van VluchtelingenWerk begeleiden vluchtelingen in Moerdijk. Ze begeleiden hen bij hun asielprocedure, huisvesting, integratie, taal en werk.

8. BEGROTING

Schuldhulpverlening	2021	2022	2023
- Lokale uitvoering	46.450	46.450	46.450
- Plangroep	46.308	46.308	46.308
- Abonnementen	5.210	5.210	5.210
Rijksmiddelen Corona	?	?	?
Uitvoering vroegsignalering	58.745	58.745	58.745
Schuldpreventie overig	5.000	5.000	5.000
Personeelskosten	184.000	184.000	184.000
<i>Bedragen zijn exclusief prijsindexering</i>			

Rijksmiddelen corona

In 2021 is extra inzet mogelijk binnen het huidige budget. Deze extra middelen zijn vooral bedoeld om de verwachte stijging van het aantal aanmeldingen voor schuldhulpverlening op te vangen.

Cofinanciering vroegsignalering

Bij de totstandkoming van het [landelijk convenant vroegsignalering](#) in oktober 2020 werd bekend dat vaste-lastenleveranciers geen middelen mogen inzetten om de wettelijke taak vroegsignalering van de gemeente te financieren.